

Životni
intrevju

Nikica Gabrić

Zbog svake čemo komplikirane operacije ići u Beč jer naši liječnici slabo su plaćeni, a strane ne uvozimo

Večernji
list

OFTALMOLOG SVJETSKOGA GLASA, MASON KOJI SE OKUŠAO I U POLITICI, PRISJEĆA SE VREMENA KADA JE NAPUSTIO BOLNICU I KRENUO U OSNIVANJE KLINIKE SVJETLOST. OBJAŠNJAVA ZAŠTO MISLI DA U HRVATSKOJ NIKADA NISMO BOLJE ŽIVJELI, ALI ISTOVREMENO BILI I NESRETNICI

Nikica Gabrić

**ŽIVOTNI
INTERVJU**

Za 10 godina zbog svake čemo komplikirane operacije ići u Beč jer naši su liječnici slabo plaćeni i zato ih neće biti. A i dalje ih ne želimo uvoziti

razgovarao Davor Ivanković
glavna fotografija Sandra Šimunović/Pixsell

Sjećam se Nikice Gabrića (62) još kada je bio šef omladinaca. I već je bio liberal i borio se sa zadojenim tipovima onog sustava. Sada, 35 godina poslije, karakter mu je u dlaku isti, vulkanski. Fascinantna je silna energija baš kod kirurga koji prste, mogu operirati cijeli dan i onda popušti tucet cigareta. Uz to obavezno pokušaju sagraditi političku karijeru. I on je smatrao da može popraviti društvo. A onda shvatio da njegovi projekti, vizije, inzistiranje na konsenzusu lijeve, desne i srednje scene apsolutno ne prolaze. Poraz u politici nije ga uvrijedio, samo opametio. Evakuirao se iz državnog sustava zdravstva i slavi 25. obljetnicu sada već lanca klinika Svjetlost. O njemu izlazi knjiga i svjetski mu oftalmolozi dolaze na kongres. U Hrvatsku, koju on nikada nije htio napustiti.

Zašto toliko ljudi u Hrvatskoj smatra da se u njoj ne može lijepo živjeti i raditi?

Mislim da nikad u Hrvatskoj nismo bolje živjeli, a da nikad ljudi nisu bili nesretniji. To je posljedica toga što mnogi ljudi sreću vide u materijalnim, a ne u duhovnim vrijednostima koje ih pokreću. Svi se rodimo s nekom prazninom koju nosimo u sebi, želimo je popunjavati i znanjem i vještinama, a previše je naglašena ta materijalna neovisnost. Nosimo kompleksne izbivšeg socijalističkog sustava gdje smo bili sretni kada bi nas se četvero vozilo u fići, stala bi nam sva prtljaga i otisli smo na more. Kako to da smo u jednom vremenu bili sretni voziti se u fići bez klime, dugo po lošim cestama, a danas se vozimo puno kraće i udobnije, imamo puno više novca, a ljudi su opet nesretni? Znači, sreća ne počiva u materijalnoj vrijednosti, nego u svjesnosti. Ja sam prvo zahvalan ujutro što sam se probudio jer svakog se dana u svijetu ne probudi barem dva do tri milijuna ljudi. Ljudi često misle da će biti potpuni kada nabave Rolex ili Porsche. Kada to

ižive, nakon mjesec dana sretnu nekoga tko je sretan a vozi jeftin auto. Mi nemamo odnos prema pravim vrijednostima. Obitelj je razrušena jer rade i otac i majka, bore se za život, a djeca su prepustena utjecaju okoline, medija i nametanju potrošačkog standarda. Nikad nisam težio tome, nego da budem drukčiji i da svojim rukama i pameću stvorim ono što će meni donijeti sreću i zadovoljstvo.

Dobroje, pogotovo za mlade, otići van da se usavršiš, ali imati svrhe napustiti sve svoje i otići raditi u minhenski ili dabilinski pub?

Moje sestre Tia i Vanja i ja smo u obitelji prva djeca koja su fakultetski obrazovana, i svi smo odučili brinuti se o sebi i ne ovisiti o sustavu. Što si manje ovisan o sustavu, to je za tebe bolje. Prvo moje osvještenje, u trenutku kad sam bio podoban, a u životu sam bio dvaput podoban i dvaput nepodoban, bilo je kad sam uzeo svoju radnju knjižicu iz bolnice na Sv. Duhu i odlučio da ču o sebi sam odlučivati. Pitao sam se kod koga bih otisao da imam tumor na mozgu? Pa kod profesora Paladina. On je bio u Zagrebu na Rebru, ali da je bio i u Slavonskom Brodu, otisao bih kod njega. I onda sam shvatio da nama život ne jamče institucije, nego kvaliteta pojedinca, njegova izvršnost. Tako sam odlučio otići iz sustava jer sam bolji oftalmolog i operater od većine i preživjet ću ako se maknem iz toplog zagrljaja sustava. I to mi je dalo zamah. Znači, nije meni moj otac ostavio novce, stanove, kuće. Dignuo sam kredite i počeo slagati karijeru, koja traje već 37 godina, a privatna 23 godine.

Vi ste Dalmatinac, hoće li nas pogoditi neke posljedice zbog tzv. rentijerske ekonomije?

Mi još uvek trpimo posljedice socijalističkog sustava i još odrastamo. Postojala je izreka da svi mi imamo trbuhe i moramo jednako jesti. Nisam protiv tog principa. Ali problem

bivšeg sustava bio je da nije prepoznavao izvrsne i nije im dopuštao da vode druge ljudi, nego su kriteriji za vodstvo ljudi bili neki drugi. Prije svega politička podobnost, pa onda krvno srodstvo s podobnjima. Nisam imao to krvno srodstvo, ali meni je bilo dobro u bivšem sustavu, a danas mi je još bolje. Drukčija su vremena. Ne možemo reći je li bilo bolje prije ili danas. Drukčiji su kriteriji i traže veću ulogu pojedinca. Klatno svijesti koje smo imali u socijalizmu bilo je – kolektivno je sve, pojedincu je dana mala uloga. Današnje klatno svijesti otišlo je u potpuno drugu stranu gdje je pojedinac nepriskosnoven, kao i njegova prava i želje. Interesi su sve. Posljedice su toga da je takva svijest danas sužena, a granično i bolesna. Ne možete iz zbroja suženih svijesti stvoriti napredno društvo. Danas bismo trebali težiti tome da se to klatno vrati prema sredini gdje se prepoznaju i "ja" i "mi". U našem društvu još uvek postoji taj neizjivljeni kompleks da je kolektivitet nešto loše, pa je zamijenjen uskom svješću o samome sebi i potrebama. Taj su omjer najbolje pogodile skandinavske zemlje.

Cini se da nismo baš poduzetna nacija. Amlade generacije ne želete imati gazdu, nego samostalni posao, no nisu baš spremne na rizik?

Poduzetnik je onaj čovjek koji je dovoljno hrabar da ima ideju, ode u banku, zatraži kredit, njime financira proizvodnju, osigura prodaju i da onda deset godina radi i vrati investiciju. To je odgovornost za sebe i za druge. Većina naših ljudi ne želi biti odgovorna i za druge ljudje. Poduzetnik mora imati puno širi okvir odgovornosti za sebe, za lude koje zaposljava i mora neprestano ulagati. Ono što sam naučio od roditelja jest i moja glavna osobina u životu – dijeljenje. Svi znaju množiti i zbrajati, ja znam dijeliti. To dijeljenje je investiranje. Ako ne investirate u lude, u svoje projekte, ne možete ništa očekivati. To su prirodni ciklus. ►►

bez sijanje nema ni žetve. Nismo svima naučili te zakonitosti ciklusa stvaranja, proizvodnje, ali smo se naučili na rentjerstvo. Naslijedio sam neku nekretninu, iznajmljujem je preko ljeta turistima, zaradim nekih pristojnih 30 do 40 tisuća eura i onda želim od toga živjeti ostatak godine i ništa drugo ne raditi. I strastveno navijati za Hajduk, Dinamo ili Barcelonu. Ne može se tako život stvarati niti se mi kao nacija možemo tako održavati na dugu stazu. Jer na svaku proizvodnju stalno dolaze veći troškovi.

Dio je krivnje možda i u tome što nam vlasti euforično trpaju u glavu – eto, vidite li vi u kakvom smoni društvu, među 15 najrazvijenijih država... pa onda naši ljudi očekuju da i mi živimo tako dobro?

Da, ali te zemlje svoje blagostanje nisu postigle za 10 godina. Mi smo imali tu sreću da je naša bivša socijalistička država omogućavala od svih ostalih socijalističkih ipak najbolji život. Imali smo privatno vlasništvo, vikendice, odmarališta, pasoše, nismo morali kod kuće ostavljati člana obitelji kao u Češkoj i Madarskoj da bi se znalo da ćemo se vratiti, puno je naših ljudi zaradivalo na Zapadu. I taj nam je standard omogućio da u prvih 10 godina, unatoč ratu i razaranjima, još uvijek relativno dobro živimo. Bivši istočni blok imao je sreću da je rano ušao u EU, 2004., i onda su počeli ubrzano rasti. Zbog politike i Haaga mi tada nismo mogli ući. I zato su nas gotovo sve te zemlje prešle, a mi smo u EU ušli tek 2013. i još nismo bili sigurni je li to dobar izbor. Bio je to dobar put jer EU je danas najciviliziranije mjesto na svijetu za život. Nije možda najbogatije, ali je najurednije, s ljudskim pravima, standardima društvene odgovornosti, bez ikakvog rasizma i diskriminacije, i zato izbjeglice iz cijelog svijeta želete doći u EU. Gledali smo kako naši gastarbjateri dolaze u Mercedesima i BMW-ima, ali nismo shvaćali da ti ljudi rade žestoko 11 mjeseci po jedan ili čak dva posla da bi zaradili te aute, došli na Jadran i pokazali se. Ta iskrivljena slika Zapada stvorila je privid da se u nas ništa ne mijenja i da novi život dolazi presporo, a istodobno i dalje očekujemo da nam bolji život stvori netko "odozgo". Imamo 30-godišnjake koji su nervozni jer nemaju stan, auto i žele sve to postići u vrlo kratko vrijeme. I onda odu van i većina shvati da su se možda i zafirknući, da je teško, ali se ne vraćaju da ih ne bi progasili lutzerima.

Imamo veliko iseljavanje, ali i useljavanje. Kako će se Hrvatska snaci s 200 tisuća stranaca?

Kad smo gradili Nacionalni forum 2012., napravili smo veliki skup o demografiji. Znali smo da će ulaskom u EU krenuti jača migracija naših stanovnika prema ostatku EU zato što naši ljudi vide samo potencijalno dobre strane života na Zapadu. Mi smo razmišljali o tome kome da Hrvatsku napravimo prihvatljivom da bi se u nju uselio. I, na žalost, konzervativni stavovi politike onemogućili su nas u dogovoru iz kojih to zemalja želimo "uvoziti" ljudi. Deset godina poslije mi i dalje imamo problem s nostrificiranjem diploma ljudi koji dolaze iz BiH, Crne Gore, Srbije, Ukrajine. Znači, mi ne želimo tim ljudima olakšati dolazak i život u Hrvatskoj, da pronađu svoje mjesto u našoj zemlji da bi mogli prehraniti svoju obitelj i da

bi mogli postati Hrvati u političkom smislu, odnosno hrvatski državljanici. Predlagali smo da se bend Dubrovnička razvuče od Prevlake do Stona i da se sve oglašava kao Dubrovnik kako bi ta regija privukla i trećinu ukupnog turizma u RH. A onda su se otvorile rasprave i pitanja: "A tko će to nama raditi, gdje će biti smješteni ti radnici?" Da bi razvio takvu industriju, treba ti 20 tisuća novih radnika, moraš ih dovesti odnekud, i onda su se političari prepali jer su izračunali da ako primimo 20 tisuća novih stanovnika na postojećih 100 tisuća, to će onda utjecati u budućnosti na rezultate izbora!

Evo, i vi ste iz tzv. doktorskog lobiјa, mene fascinira kako taj lobi ne dopušta uvoz lječnika i uvjetuje nostrifikacije koje traju po dvije-tri godine, a stotine lječnika iz Ukraine poželjele su doći?

Imamo prebijatirizirani pristup. Pogledamo li, pak, u hrvatsku povijest tko su bili ljudi koji su donijeli intelektualni napredak, to su bili Česi, Austrijanci, Nijemci, Madari, Židovi i, nećemo ih ne spomenuti, poduzetni Srbi. Oni su svoje sposobnosti utkali u razvoj Zagreba, čije ulice nose njihova imena, dakle Hrvatska ih je assimilirala, a oni su nam prije sto i više godina donijeli društveni napredak. Danas za takve ljudе u Hrvatskoj ima previše prepreka.

Zanimljivo, no danas nam se opet dogada da mnoge od naših znamenitih industrija preuzimaju opetisti ti stranci. Kao da se Hrvati vraćaju na početak prošlog stoljeća, opet uz kukanje?

Bila je 1986., išao sam s prijateljem u Madarsku, prešli smo granicu i u Nagykanizsai je napunio svoga Golfa do vrha. Dolazi radnik s benzinske, on mu daje vinjak, a Madar nama mahne i ne naplati gorivo. Puno godina poslije ti isti Madari, MOL, kupuje hrvatsku Inu. Madari su se prije liberalizirali, pustili ulazak međunarodnog kapitala, bili su otvoreni kao društvo i pretekli nas. I tako su oni stekli kapital da sada kupuju po Hrvatskoj što god stignu i tako, na

žalost, mi ponovno bivamo opterećeni sindromom sluga, a ne gospodara.

Vidite li da će Hrvatska ostati na 3,8 milijuna stanovnika ili je to nedrživo za takav ipak ne baš malo teritorij?

Hrvatska je pogodna za život najmanje 10 milijuna stanovnika. No, dok ne puštimo strani kapital i ljudi koji će živeći i radeći ovde postajati politički Hrvati ili ne vratimo one s kapitalom i hrvatskim korijenima koji su postali moćni i bogati u svijetu, prijeti nam opasnost nazadovanja. Amerikanci su u San Franciscu napravili Golden Gate 1931. sa šest traka. Mi smo 2022. napravili Pelješki most s po jednom trakom u svakom smjeru! Dakle, ne planiramo da ćemo biti veći u budućnosti. Ne pojmlijivo je kako naši odgovorni ljudi nemaju nikakve vizije.

Zašto ste se, a bili ste već u oftalmološkom vrhu u zemlji, 2002. odlučili napustiti državnu bolnicu i umjesto da postanete neki šef, otišli u privatnike? A bili ste podobni jer su vaši ljevičari i liberali osvojili vlast.

Bio sam odličan student, završio medicinu s 23 godine, dobio posao u KBC-u Rebro, bio sam jedan od najboljih specijalizanata prema rječima mog mentora, profesora Čupaka, bio sam krajem 1980-ih i republički predsjednik omladine i onda je na prvim slobodnim izborima pobijedio HDZ. Ja sam tada bio predstavljen kao netko kome je dotadašnji sustav bio majka, a njima mačeha. Jedva sam ušao u bolnicu na Sv. Duhu, premda nepodoban, a onda sam s vremenom shvatio da su mi oni koji su bili protiv mene zapravo pomogli da ojačam i budem ambiciozniji. Tada sam spoznao da politički sustav, kad ste podobni, daje vam mrvice, a kad niste podobni, ne dobivate mrvice i favorite ispod nekoga koji je u pravilu gluplji od vas. Kada je došlo opet do promjene i pada HDZ-a, bio sam predsjednik UO HZZO-a i s kolegom Vlahušićem, koji je bio ministar zdravstva u sjeni, no svejedno sam od-

lučio maknuti se i otići u privatnike. Samo smo profesor Drinković i ja otišli u privatnike, a svi ostali vratili su se u bolnice, dobili funkcije, a tajno radili i kao privatnici. Uzeo sam svoju radnu knjižicu 2002. i krenuo odlučivati sam o sebi. Došla je tada na vlast lijevo-liberalna opcija, premda ne bih rekao da su to moji jer ja sam u nekim stvarima desniji od njih, odnosno u biznisu, ja sam za švedski model. Klinika Svetlost osnovana je 1998., a zakon je tada dopuštao da se vozi paralelni slalom. I dobro sam učinio jer nekako mi se čini da od tada svaki novi ministar zdravstva izgleda još slabiji od prethodnika.

Kako to?

Pa, očito su ministri sve manje raspoređeni za preuzimanje odgovornosti. Unatoč tranziciji, raznim aferama, pa i pljačkama, to nije naš najveći krimen. Najveći je krimen nečinjenje, nedonošenje odluka.

Mogu potvrditi da su ministri iz devedesetih i većina sadašnjih neusporedivi. Danas nabaviš 'no name' ministra za pola sata. Tuvišenema puno kvalitete.

To stoji, ali potkrepljuje i jednu drugu tezu: još do sam naivno smatrao da za mene ima mjesta u politici. 2011. na TV-u sam govorio o tzv. prosvjetnom apsolutizmu. To je shvaćeno kao zalažanje za nešto retrogradno. Nije shvaćeno da se time zalažem za kompetenciju. Slikovitije, ne može putnik, pa makar bio izabran od drugih putnika, voziti avion, nego to čini kompetentna osoba, mora to biti pilot. Jedan je obučen da može voziti Dash, drugi za upravljanje Airbusom. A kako to da ti možeš postati političar, eto i ministar, a bez dokazivanja kompetencije u nekom području?!

Meni je retrogradno i to što se više ne zna sastav vlade u sjeni, dokle koje to osobe za ministre predviđa oporba.

Sada je jako važno koliko puta vas je netko lajkao, i to oko nebitnih tema, koje ništa ne mijenjaju u društvu, ni

u životu, i svodi se na to da je važno sršuti prethodnika, a postaje nebitno za što se ti zalažeš. Za mene je to veliko razočaranje jer kad smo radili Nacionalni forum, smatram da smo otvorili puno bitnih tema, a da to na kraju uopće nije bilo preneseno u javnost kao pokušaj stvaranja novog modela politike. I kad sam to shvatio, kada me je na izborima podržalo manje od 3% birača, onda sam si rekao: "Pa što gubiš vrijeme u politici, vrati se u svoj posao, uživaj u operacijama, spašavanju vida i radi ono što najbolje znaš." U to vrijeme, prije desetak godina, moji takmaci u politici bili su Mirela Holly, Velibor Sinčić, Božo Petrov, i oni su pobrali glasove. Nisam ja njima bio zavidan, želim im sve najbolje, ali smatram da sam u svom poslu napravio puno više za Hrvatsku. Već se tada vidjelo da se HDZ i SDP slažu u 70% stvari, a onih 30% nije toliko bitno da se ne bi mogla napraviti velika koalicija za promjene. Mislim na pitanja zdravstvenog, mirovinskog sustava, školstva, razvoja poljoprivrede, demografije, pravosuda, dakle o tome je već odavno trebalo postići konsenzus. Ali njima je bilo bitno je li Bog stvorio čovjeka ili je čovjek rastao po Darwinovoj teoriji. Svjetonazorska se pitanja guraju u prvi plan, a u drugom su redu egzistencijalna i to hoćemo li biti služe ili gospodari. U Nacionalnom forumu bili su znaci s lijeva, desna i iz sredine, no ta konsenzualna hrvatska politika nema prolaz.

Možda ste samo zakukurikalici kojih deset godina prerano?

Ljudi još ne shvaćaju, evo kada je zdravstvo u pitanju, da ćemo za deset godina za svaku komplikiranu operaciju morati ići u Beč. Jer nema dovoljnog doktora. Zašto? Zato što medicina kod nas postaje ženska struka, 70% upisanih studenata su žene, muškarci se, znači, opredjeljuju za neke brze biznise, gdje će se brže obogatiti. A da biste postali doktor, treba studirati šest godina, pa pet-šest godina specijalizacije i ako ste žena, pa rodite jedno ili dvoje djece, tek s 35 godina postajete samostalan doktor. Uz to što nijedno dijete kad ima temperaturu i bolesno je, ne plaće za tatom, već zove mamu.

Za ovo će vas napasti feministkinje?

Ha-ha. Ma gledajte, za određene vještine u medicini morate imati ljude koji su posvećeni, znači morate potrošiti 10 tisuća sati da bista boli dobar kirurg. Ako želite još proširiti svoje mogućnosti i operirati nešto dalje u trbuhi ili oku, plućima, treba vam još 10 tisuća sati. Nećemo generirati dovoljno kvalitetnih kirurga jer je proces učenja i treninga predug. To je čista računica, nema veze s feminismom, dakle žene su jednostavno u težoj startnoj poziciji od kolega muškaraca. Pitam se tko će za 10 godina ugradivati pužnice u uhu, obavljati specijalne operacije srca, tehnološki zahtjevne zahvate, tko će si moći priuštiti 20 tisuća sati treninga i to još na manjem broju slučajeva s obzirom na to da je Hrvatska malobrojna. Uz to, doktori nisu dovoljno plaćeni i zato predviđam da ih jednostavno neće biti. A mi i dalje ne želimo uvoziti doktore.

Treba li mogućnost besplatnog školovanja studenata medicine i specijalizacije vezati kasnijom obvezom rada određenog broja godina u Hrvatskoj, što mladi studenti nazivaju robovlasničkim ugovorom?

Apsolutno da! To nije robovlasnički ugovor, ali kako nazvati loše sročene ugovore gdje ste vi školovali i specijalizirali lječnika, na koje je društvo potrošilo nekoliko stotina tisuća eura, a on vam od van bez ikakve obveze ili uz plaćanje simbolične svote. No, valja reći da je krivnja i u podcijenjenosti rada specijalista, kojemu se sat plaća 10 eura, a za tu vam svotu nitko ne bi došao pogledati ni pokvareni hladnjak.

Dobro, život uvijek nade put i pretpostavljam da će se kod nas razvijati privatne poliklinike i to ne samo za hrvatske gradane. Neće svi najbolji otici van?

To je istina, no ipak prvo treba rješiti problem i dobro plaćati državne lječnike jer oni ne mogu raditi paralelno

Nikica Gabric s mladim sinom Krešimiro i kćeri Anom te tadašnjom predsjednicom Kolindom Grabar-Kitarović: "Kada me je na izborima podržalo manje od 3 posto birača, rekao sam si: 'Pa što gubiš vrijeme u politici, vrati se u svoj posao, uživaj u operacijama, spašavanju vida i radi ono što najbolje znaš'"

Ivana Trump, Franco Nero, Armand Assante, Tim Roth, Lepa Brena, svi ti ljudi donijeli su mi besplatan marketing i tisuće pacijenata

i u privatnom zdravstvu. Odluci se za prvu ili za drugu opciju. Da bi se oni zadržali u državnoj službi, moraju biti bolje plaćeni i mora im se mjeriti rad. Danas voditi KBC Rebro tvrdim da je komplikiranje nego voditi brodogradilište, a mi odlučujemo hoće li na čelu bolnice biti profesor doktor ovaj ili onaj. Najvažnije je da on poznaje sustav, kako zaposlenici funkcioniraju, a to što ste profesor doktor, to je samo titula koja pokazuje da ste dobar doktor, predavač, znanstvenik, ali ništa ne govori o tome znate li upravljati sustavom. Nisam ja uspješniji od drugih zato što sam toliko pametniji, nego zato što sam učio od ljudi koji upravljaju bolje od mene i od svakog sam uzeo nešto, bez zavisti, nego sretan da sam bio u prilici naučiti i to primjeniti u svojoj zemlji i klinici. Problem Hrvatske je to što mi znamo tugovati, suočevati i uviđek se masovno odazivamo kada treba pomoći nekom djetetu za operaciju, kad je potres, javlja se bezbroj dobitih ljudi, ali ne znamo se veseliti tudem uspjehu.

I, koliko vam je trebalo godina da biste uspjeli preko noći?

Prvi sam put dobit podigao 18 godina nakon što sam stvorio kliniku Svetlost. Uspjelo se zaraditi. Do tada sam sve zaradeno dalje investirao. Jednostavno, ne možete uspjeti preko noći. Da mi je današnja pamet bila onda, možda bih bio efikasniji, ali nikad ne znaš, možda bih bio bojažljiviji. Kad uđete u projekt, niste svjesni što to sve nosi. Čudilo me i protestirao sam kad mi bankar nije želio dati veći kredit i rekao da sam najveći rizik. A onda mi je objasnilo da se mora predvidjeti mogućnost što ako slomim ruku, tko će operirati i vraćati kredit.

Znači, nije se prodala neka djedovina za početak posla?

Ne, ne, ali su bile hipoteke. Na prosto-rima bivše države osnovao sam sedam klinika, a sada ih imam pet. Jer sam shvatio da trošenjem golemog vremena na neke koje nemaju potencijal gubim energiju potrebnu za klinike koje su mi glavne. Nismo svi jednako efikasni. Nemamo iste motive, niti "drive". U Svetlosti sedam glavnih doktora stvara 60% prometa, preostalo 50 doktora ostatak. Sada imam klinike u Zagrebu, dvije u Sarajevu, u Splitu i u Budvi. Otpali su neki gradovi, pokazalo se da je siromaštvo tih sredina ograničavajući faktor.

Nije problem bila konkurenca?

Ne, nikada. Pa mi sada u Hrvatskoj kontroliramo 50% oftalmološkog tržišta.

Koliko je to operacija godišnje?

Oko 10 tisuća operacija. U Hrvatskoj. Na gradane Hrvatske otpada između 60 i 70%, ostalo su stranci.

A koliko vi osobno radite od toga?

Osobno, oko 20%, godišnje radim 360 dana. U prosjeku imam pet dana godišnjeg odmora.

Ne stignete ni jahtu provozati?

Nemam ni jahtu, ni kaić. Ništa. To je cijena uspješnog razvoja. Da smo htjeli, te smo klinike mogli već nekoliko puta prodati za velik novac. Neki, pa i mnogi u Hrvatskoj, to rade, započnu, razviju i prodaju, ali ja sam želio ostaviti nasljeđe. Želim da moja djeca nastave tamo gdje sam ja stao i da to živi i kada mene ne bude.

Za sada imate 100-postotni uspjeh, oba sina rade s vama, a kći je još mala.

Pa evo, sad će biti naša proslava 25 godina Svetlosti i očekujem da će moja uloga biti sve manja, a njihova sve veća.

A što će raditi Nikica Gabrić u penziji?

(Sutnja i čudenje) Ja neću ići u penziju. Nikada. Mene još uvijek najviše veseli kad operiram. Imao sam nekih lutanja, razmišljam gdje bi se moglo uložiti novac, ali sam shvatio da ne znam ništa raditi bolje od ovoga što radim sada. Razmišljali smo, sinovi i ja, da bi možda bilo uputno investirati u solarne elektrane jer mi smo klinika Svetlost,

Ne stidim se što sam mason, mi ne radimo ništa protiv svoje države i ništa čega bismo se trebali sramiti

a onda smo shvatili da bi bio problem startati u poslu o kojem ne znamo apsolutno ništa, ovisili bismo o tudioj pameti, radu i znanju. Pa smo radile taj novac investirali u svoj core business. Osim toga, investicija se ovdje vraća prije nego u solarnim tehnologijama. Premda je ona zanimljiva jer kad sve postaviš, sjedneš, a za tebe radi sunce. Naš posao je zahtjevniji i zanimljiviji. Ujutro se spustiš u prizemlje, čeka te 20 pacijenata, od kojih ćeš 10-ak taj dan operirati i imaš golemu odgovornost. Oni kod nas dolaze relativno zdravi i očekuju da im nećemo našteti, nego poboljšati kvalitetu života.

Kako se u vašu životnu i poslovnu filozofiju uklapa to da ste poznati i kao "doktor Gratis", podstojate pacijentima kajima preplovite cijenu, a neke operirate i besplatno?

Svjestan sam otkud sam krenuo, iz malog Metkovića. Da bih došao tu gdje sam danas, krenuo sam iz podruma, a sada sam na 25. katu, bilo je puno ljudi koji su mi pomagali dok sam se uspijao. Nisam stigao liftom. I ne možete zaboraviti ljudi koji su vam u određenoj fazi vašeg života činili usluge, a pri tome nisu gledali da vam to naplate. Ja ču da njih raditi besplatno. U Hrvatskoj je dosta ljudi koji još pate zbog rata, si-

rotinja su i za njih ču raditi besplatno.

Operirali ste i puno zvjezda, domaći i pogotovo iz SAD-a. To vam je dobar marketing?

Kod mene je došla Lepa Brena i mene nije zanimalo koliko ljudi nju simpatizira, a koliko ne, ja sam nju operirao. I ona mi je donijela tisuću pacijenata. Ivana Trump mi je dovela 5 tisuća pacijenata. Franco Nero nekoliko tisuća. Armand Assante, Tim Roth, svi su ti ljudi meni donijeli besplatan marketing i mnoge pacijente.

Bilo je kod vas i drugih bogati i utjecajni ljudi, jesu li neki od njih tražili besplatnu operaciju?

Ma kakvi. Ne mogu sad govoriti o imenima, ali jedan bogati svjetski menadžer mi je rekao: "Čuo sam da i besplatno operirate, evo ostavljajte vam donaciju, potrošite je na djecu i siromašne ljudi." Porezni sustav u Hrvatskoj dopušta mi da doniram oko 2% svojih prihoda.

Kako svoje doktore i zdravstveno osoblje vežete da ostanu s vama?

Princip je da ako u nekoga ulažem šest godina, on ostane kod mene i nakon šest godina može otići. Ali potrudit će se uvijek da im bude stalno ostati. I umijeće kako ih stimulirati. Kod nekoga će to biti davanje stana na korištenje, kod nekoga novi auto, svatko od njih ima neku želju, kao i neki strah. Upravljanje ljudima je najsložniji dio procesa. Nije teško operirati, teško je menadžirati i upravljati očekivanjima otrlike 170 zaposlenika.

Vaši pokušaji ulaska u politiku bili su inspirirani željom da nešto vratis državu, zato što smatrate da ste sposobni za politiku, a dijelom i zbog gaštine. Prvi put kod vas je politika otpala 1990-ih, pa početkom 2000-ih, pa 2013. godine. Ima li još mjesto za novi pokušaj?

Ne. Nema. Politički sustav u Hrvatskoj tako je postavljen, takvu su pravila igre, da jednostavno ne možete uspjeti ako ste pojedinac. Ma kako bili pametni, koliko god dobre projekte imali, ne možete uspjeti zbog toga što nemate sustav. Više vrijedi otkupiti neki trend i onda pod tim političkim brendom rastjeri morate stvoriti ispod svakog zvonika po pet ljudi. Ako nemate te ljudi diljem zemlje koji će za vas navijati i za vas se natjecati, to je onda jako teško.

Dobro, Nikica Gabrić neće više u politiku, no negdje sam pročitao da ostajete 'opasnii i ambiciozni'. Koja je bila vaša motivacija da postanete mason?

Oni su elita društva, zapadnog društva. Temelj zapadne civilizacije stvorili su Englezi, Amerikanci su to prihvatali i stvorila se najjača svjetska aliansa. Na drugoj strani imamo Francuze koji su se uvijek tukli s Englezima za prevlast pa su i oni stvorili masonske. To su ljudi koji su željeli obilježiti svoje vrijeme, radili dobre stvari, napravili progres društva, borili se za ljudska prava, da se ukine robovlasništvo, gradili su citadonice, zalagali se da žene mogu glasati. Tu i tamo netko od masona proveo je neke stvari koje odstupaju i vjerojatno su počinili i bezbroj grešaka. Mnogo je masona poznatih i u svijetu, a i u Hrvatskoj. I kad sam bio predložen da osnujem takvu organizaciju, prema starim pravilima, Velika loža Jugoslavije bila je priznata loža od Nijemaca, Engleza. Ta se loža zbog suviška ega rascijepila u nekoliko novih. Jedan od tih ogrankaka naziva je donio svjetlo 2018. godine. I mi smo postali Veliki orijent Hrvatske. Masoni su u vrijeme komunizma bili zabranjeni, a loža uspavana. Raspadom Jugoslavije ostala je najveća jezgra u Beogradu. Prema Badinterovoj komisiji i kako se radila sukcesija, tako se radila i sukcesija u institucijama. Jedan dio želio je obnoviti ložu na prostoru bivše Jugoslavije. Ne uz spominjanje te države. Budući da su oni ostali izolirani i nisu napravili priključak ni na englesku ni na francusku ložu, procijenio sam da nama taj put nije dobar i otišli smo u smjeru Francuske; danas smo priznati od Velike lože Francuske i pripadajuće internacionalne konferencije velikih loža. Ja sam uveo hrvatske masone u EU. I time ostvario neku povijesnu ulogu. Drugi dio masona išao je samostalno i dobio je veliko svjetlo iz Beča, Slovenci i Hrvati zajedno. Ali tako smo dobili i RBA i Hypo i niz austrougarskih interesa u Hrvatskoj. Ne stidim se što sam mason jer sam odgajan da poštujem sve ljude i mi ne radimo ništa protiv svoje države i ništa čega bismo se trebali sramiti.

A to i dalje treba objašnjavati?

Pa, treba. Jer je još uvijek na djelu kad se govorio o masonima, da smo sinonim za nekakve davolje nasljednike. To ne postoji. Nakon što bude izabran američki predsjednik, u roku od sedam dana on dolazi na svečanost s najvećim časnicima američkih masona i tu drži veliki govor. I ostaje mason i u vrijeme predsjednikovanja.

Jednaje od većih predrasuda da vi masoni niste nacionalni?

Ne. Mi smo prvo Hrvati, a onda gradani Europe i onda gradani svijeta. Svaka masonska audijencija pripada određenom teritoriju i teritorijalna pripadnost je osnova organizacije masonske loža. I u našim statutima piše "prvo poštuj svoju zemlju, ustav, obitelj". Danas više nema ni tajni oko učlanjenja, u inozemstvu se u masone ponegde može učlaniti i putem interneta. Plaća se članarina, koja nije mala, i taj se novac daje društvenoj zajednici. Kad sam osnivao klinike, nisam bio mason, one su rezultat moga truda i znanja, a ne nekih mističnih sila. Mason sam postao puno godina poslije.

I je li lakše biti komunist ili mason?

Meni nije bilo teško biti ni komunist prije 40 godina, niti mi je teško sada biti mason. Nemam se čega sramiti. I unutar hrvatskih komunista postojali su ljudi koji su poštivali i voljeli svoju zemlju Hrvatsku još dok je bila pod Jugoslavijom, nisu činili nikakva zla, niti su svi u vrhu bili loši i zli. Ti su ljudi i u bivšoj državi bili ispred svog vremena, puno više nego u ostatku SFRJ. Slovenci su bili ispred nas, a mi ispred svih drugih. Zato što je stupanj društvene svijesti bio izgradeniji u Sloveniji i Hrvatskoj. To je bio jednopartijski sustav, ali da nije bilo hrvatskih komunista, ne bi bilo ni Maspoka 1971. ni ustavnih promjena 1974. koje su odredile konfederativni karakter bivše države i poslije omogućile odcepljenje Hrvatske. No, 1990-ih su ljudi koji su iz Partije prešli u HDZ bili dočekani s lovorkama, a mi ostali bili proskrubirani kao komunjare.

Imali smo nedavno šokantan slučaj gdje je liječnik umirao u teškim mukama i nisu mu željeli dati više morfija jer je to smrtonosno. Treba li čovjeku pomoći da umre dostojanstveno?

Svak čovjek treba imati pravo donijeti odluku na koji način želi otici. Uredna društva imaju tu problematiku reguliranu, ako si teški bolesnik i ostalo ti je 20 dana života, imaš se pravo oprostiti od svoje obitelji i otici dostojanstveno i uz nešto što će ti olakšati muke, da se oprostiš na dostojanstven način. Potrebno je da se i u Hrvatskoj to regulira, neka se čuju različiti aspekti i onda izvaze. Neotvaranje te teme ne rješava problem, moramo naučiti demokratski razgovarati. I onda donijeti zakone koji idu u prilog čovjeku, a ne protiv čovjeka.

S liječnicima Klinike Svetlost: "Prvo moje osviještenje bilo je kad sam uzeo svoju radnu knjižicu iz bolnice na Sv. Duhu i odlučio da ču o sebi sam odlučivati"

Krešimir Čupak i Nikica Gabrić 1986. godine

Gabrić kao dječak na motociklu Tomos (lijevo); godinama je svirao u Gradskoj glazbi Metković (desno)